

Nr 526.

Av herr **Lundqvist m. fl.**, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning om särskild avgift vid vissa investeringar (investeringsavgift), m. m.

I anledning av det i proposition nr 220 framlagda förslaget till förordning om särskild avgift vid vissa investeringar tillåta vi oss framhålla vissa synpunkter på förslaget med stöd särskilt av de erfarenheter, som gjorts inom den verksamhet, som i Stockholms län bedrivs av landstingets närings- och kommunikationsråd. Detta råd, som har till huvuduppgift att arbeta för utvecklingen av näringslivet i länet, har hittills i huvudsak koncentrerat sina ansträngningar på att söka få till stånd en utvidgning eller nyetablering av industri och hantverk inom sådana områden av länet, där befolkningen nödgats eller nödgas avflytta på grund av bristen på arbetstillfällen. Denna rådets verksamhet erbjuder helt naturligt under nuvarande förhållanden med bl. a. finansieringssvårigheter och höga byggnadskostnader många svårbemästrade problem. Att rådets verksamhet har stor social betydelse torde få anses obestriddigt. Icke minst i utredningen om näringslivets lokalisering har man ju också framhållit önskvärdheten av differentiering av näringslivet och även anvisat vägar för lokaliseringens påverkan. Den föreslagna investeringsavgiften kommer emellertid, om den helt genomföres, att allvarligt försvåra en ur allmän synpunkt önskvärd lokalisering.

Ett enda exempel från Stockholms län må här anföras. Det gäller ett mindre industriföretag, som f. n. är beläget i Solna och sysselsätter cirka 15 man. Företaget utnyttjar förhyrda lokaler, som befinna sig i sådant skick, att de för länge sedan äro utdömda av yrkesinspektionen. Fastigheten är dessutom belägen inom ett område, som utgör ett av Solna stads främsta saneringsobjekt. På grund av bristen på arbetskraft i stockholmsområdet samt de dåliga lokalerna har företaget i flera år måst drivas med starkt reducerad kapacitet. Ur många synpunkter har företaget därför funnit lämpligt att överflytta verksamheten till annan ort. Efter omfattande utredningar och konferenser med statliga och kommunala myndigheter har man nu stannat för Östhammars stad som fördelaktig lokaliseringssort, och ansökan om byggnadstillstånd är redan inlämnad. Såväl länsarbetsnämnden som arbetsmarknadsstyrelsen anser denna förläggning till Östhammar mycket önskvärd, bl. a. beroende på arbetskraftssituationen i stockholmsområdet samt att viss arbetslöshet förekommer i östhammarsområdet. Rådet har

på allt sätt söka underlätta denna omplacering och bl. a. medverkat vid ovannämnda konferenser samt vid placeringen av den nya verksamheten.

Tillverkningen är skrymmande (sjukhussängar, operationsbord m. m.) och erfordrar därför rätt stora utrymmen. Byggnadskostnaden beräknas uppgå till cirka 300 000 kronor. För ett företag, som väl måste räknas till kategorien småindustri, blir detta givetvis mycket betungande. Finansieringsfrågan har emellertid under hand tidigare kunnat ordnas, beroende i icke ringa grad på företagets goda anseende. Själva omflyttningen beräknas kosta företaget 15 000—20 000 kronor. Företagets genom detta projekt hårt ansträngda ekonomi synes nu för den föreslagna investeringsavgiftens erläggande komma att ytterligare belastas så hårt, att företaget näppeligen torde kunna anskaffa de erforderliga medlen.

Detta ur samhällssynpunkt önskvärda projekt torde således komma att förfalla, om investeringsavgift skall utgå även för företag av den art det här gäller. Ur företagets synpunkt finnas inga möjligheter att uppskjuta investeringen, då detta skulle medföra att företaget eventuellt måste inställa driften. Investeringen måste därför nödvändigt ske just under den allra närmaste tiden.

Ovan relaterade fall utgör icke något enstaka särfall. I olika variationer återkomma samma eller liknande förhållanden ofta i samband med saneringsarbete inom de större städerna. Det förefaller f. ö., som om den mindre industrien skulle drabbas särskilt hårt av denna investeringsavgift, enär man i allmänhet inom denna företagskategori icke varit benägen att investera annat än i yttersta nödfall.

Vad här anförts torde få anses tillräckligt för att styrka, att för sådana fall som ovan berörts investeringsavgiften kan komma att medföra mycket ofördelaktiga verkningar. Enligt vårt förmenande kan en avgiftsbefrielse vara minst lika starkt motiverad i här avsedda fall som i flertalet av de i propositionen föreslagna undantagsfallen. Det förtjänar vidare särskilt framhållas, att redan den nuvarande byggnadsregleringen måste anses vara ett tillräckligt effektivt medel att hålla tillbaka sådana byggnadsinvesteringar, som ur samhällets synpunkt icke under de närmaste åren böra komma till stånd, samtidigt som denna reglering, rätt handhavd, kan verkamt främja en önskvärd lokalisering och differentiering inom näringslivet.

Då det är svårt — med tanke på eventuella konsekvenser — att i förväg uppdraga generellt formulerade undantagsbestämmelser på här ifrågavarande område, synes det vara lämpligast, att riksdagen bemyndigar Kungl. Maj:t att efter prövning i varje särskilt fall besluta om eventuell avgiftsbefrielse.

Med stöd av vad sålunda framhållits anhålles,

att riksdagen vid sitt ställningstagande till i Kungl. Maj:ts proposition nr 220 framfört förslag till förordning om in-

vesteringsavgift måtte besluta bemyndiga Kungl. Maj:t att, när det gäller sådan flyttning eller nyetablering av företag eller rörelse som sker av lokaliseringsskäl, medgiva befrielse från investeringsavgift i fråga om såväl ny- eller ombyggnad av fastighet som nyanskaffning av maskiner och andra för verksamheten erforderliga inventarier.

Stockholm den 13 november 1951.

R. Lundqvist.

Gunnar Lodenius.

F. Thun.

Martin Söderquist.
